

Gentan í speglinum

Hon sat við borðið á útigólvinum framman fyrir tey stóru húsini. Hon hevði valt sær ein av stólunum, sum horvdu burtur frá húsunum, og soleiðis fingið útsýni yvir tann stóra urtagarðin.

Hon var lítil á vøkstri og kløn, men væl bygd. Tað svartu slætta hárið var sett upp í nakkanum, soleiðis at tað bar dóm av tilvild heldur enn frisuru, men tað klæddi tí brúna andlitinum við teimum høgu kinnbeinunum og tí sorgblíða munninum. Tann høga pannan bar brá av vísdómi, og tann heldur skarpleitta høkan av vilja.

Kortini var hon beint nú eitt sindur sligin í herðunum, og tey skráu, myrku eyguni hugdu sorgblíð yvir á stættin við blómum, sum var tað einasta, ið prýddi tað stóra borðið við tí síða hvíta dúkinum. Á borðinum lá ein stórir upplatin brævbjálvi.

Hendurnar lógu í fanginum, við hvørt í friði, men inn í millum fonglaðust tær við knapparnar í kjólanum, fóru upp í hárið sum fyri at strúka tað burtur frá eygunum ella hon styðjaði høvdið í teimum, meðan hon stardi fram fyri seg.

Hon var í einum tunnum reyðum kjóla, sum gjørði at litir hennara gjørdust enn sterkari enn teir vóru frá náttúrunnar hond.

Rundan um hana andaði av vælfærd. Húsini vóru stór við svala og súlnagongd.

Hon var einsamøll í urtagarðinum.

Tað var friðarligt at sita í garðinum. Eingi ljóð hoyrdust uttan av vegnum og eingin stákan innan úr húsunum. Bert eitt lítið lot fekk tað viðhvørt at skróa í bambusinum, sum saman við ferskutrunum næstan gyrði útigólvið inni. Sólin átti at verið onkustaðni oman fyri grønskuna uppi yvir henni. Hon sá himmalin í støðum gjøgnum leyvloftið uppi yvir sær og betur har yviri, sum tey heldur minnu trøini randaðu hyljarnar. Sjálvt um farið var um middag, var himmalin gráur. Ein tyngjandi hiti lá yvir garðinum og býnum. Alt var sum dovnað, og sjálvt fuglarnir lótu bara so hissini.

Fólk flest vóru lögst ella hildu seg innandura hesa tíðina á degnum. Verðin sýntist steðga upp eina løtu, áðrenn tað yðjandi lívið aftur tók við.

Hon lætst ikki at geva sær far um tann tyngjandi hitan. Eyguni ferðaðust út í garðin, funnu eitt fast stað eina løtu og ferðaðust so víðari. Frá trønum yvir at hyljunum, upp undir leyvloftið og upp í tann gráa himmalin, fyri síðani at venda aftur til tað steinsetta útigólvið, sandalurnar og tey smáu kyktini sum ferðaðust har. Hon rættaði eitt sindur upp á tann stóra dúkin, sum dovisliga læt seg flyta av og á av lotinum. So hvíldu eyguni á teimum stóru hvítu blómum í stættinum framman fyri henni. Hon stardi.

Brævið. Hon mutlaði tað fram fyri seg og segði ikki meira.

Hon sat og eygleiddi kyktini, sum sveimaðu um tær angandi blómurnar. Onkuntíð fór eitt varisligt bros um andlitið, onkuntíð lyfti hon aðra hondina og streyk sveittan av pannuni og við hvørt risti hon á høvdið, sum vildi hon sagt: Tað kann ikki verða satt!

Úr hinum endanum á urtagarðinum hoyrdist tutlandi vatn í tí heitu kvirruni. Heyggjar úr gróti og snildisliga settir og lagdir klettar og grótrandaðir hyljar skapaðu ein lítlan læk innan fyri múrarnar í stórbýarurtagarðinum. Løkurin varð stundum til lítlar fossar, stundum til klokkureinar keldur, djúpar hyljar og heili lítil vøtn. Nógvastaðni vóru steinar lagdir niður í vatnið. Stórir steinar og minni steinar, so at vatnið alla tíðina skuldi skifta kós og soleiðis skapa ymisk ljóð. Tað vóru støð, har vatnið kundi flóta friðarliga og frítt, og støð, har tað mátti snúgvá sær uttan um steinpírrur og klettar. Onkustaðni var ein hella lögð yvir um løkin, og gøtur førdu til og frá.

Henni dámdi hesa vatnverðina. Ljóðini - og ikki minni sjónina av tí glíðandi og streymandi, dryppandi og fossandi vatninum. Tað fekk hana at hugsa um, at hóast alt kundi kennast fløkt, so fór vatnið sína leið eins væl og verðin, tíðin og lívið. Tann fríska grønskan í vøkstrinum rundan um løkin og hyljarnar hevði eisini sín boðskap til hennara, einsvæl og tey krócutu dvørgtrøini, sum stóðu fram við gøtunum, sevini í hyljunum.

Steinvøksturin á grótheyggjunum og ikki minst nykurtirnar við teimum hvítu blómunum, sum flutu so lættan á vatninum. Og vakurleikin fekk lív av teimum marglittu flogkyktunum, sum flugu til og frá.

Alt hetta hevði fingið hana at dáma urtagarðin. Her hevði hon havt mangar góðar løtur. Bæði einsamøll og saman við øðrum. Serliga dóttirin og hon. Eitt lítið bros fór um andlitið. Í einingi hevði hon mangan funnið ugga og dirvi, tá hon var syrgin og óttafull og ikki fekk steðgað tonkunum, sum fingi hana at mistrívast, fingi hana at hava misálit á manninum, fingi hana at vamlast við seg sjálva, at henni kundi koma tílíkt til hugs. Hon tók hendurnar upp fyri eyguni og risti við høvdinum, sum vildi hon á tann hátt sleppa undan tonkunum sum nívdur hana.

Henni dámdi hesa friðarligu middagslætuna, tá verðin uttan um hana legðist í dvala og líkasum steðgaði upp. Hesa lætuna, tá hon heldur vildi sova vakjandi, sum hon onkuntíð í sorgblíðum skemti hevði hildið fyri við mannin, sum undraðist yvir henda lögna siðin, ið hon hevði fingið sær.

Hetta var í roynd og veru einasta løtan á degnum, har hon slapp undan at latast sum um, at alt var so æviga gott. Lívið, hjúnalagið, alt. Hesa lætuna var hon hon. Bara hon. Hon fekk samband við seg sjálva, sínar dreymar og sín iva. Hon læt tankar sínar ferðast, slepti teimum leysum eina løtu. Hugdi at teimum, pilkaði eitt sindur við teir og setti teir so aftur upp á pláss, eitt sindur ruddiligari enn teir vóru frammanundan og klárir at taka fram aftur eina aðru ferð. Henda middagslætuna var í roynd og veru rættuliga lív hennara.

Í hinum partinum, sum skuldi eitast at vera lív hennara, var hon bara statistur í einum størri spæli, har onnur avgjørdu leiklutin. Soleiðis hevði hon kent tað leingi, alt ov leingi. Hon hevði havt gleðir. Meir enn so. Hon hevði

eisini havt sorgir. Tó, ringast av øllum hevði verið at borið ivan øll hesi árin. Tann ivan, ið, sum frá leið, hevði tiltuskað sær ein stóran part av tí einaferð lívsglaðu ungu konuni.

At alt ikki fírst í gráum og aftur gráum, var vatnheimið hennara og kærudóttirini fyri at takka.

Dreymurin um einaferð at vakna úr tí, til tíðir, marrukenda sambandinum við mannin, var nørður av middagslætunum her úti.

Hon tók saman hendur og strekti armarnar upp um høvd. Strekti beinini inn undir tann síða dúkin. Geispaði. Rætti seg kvikliga upp aftur og rættaði dúkin, har hann var farin av lagi.

Og kvøldunum eisini. Tá dagurin so smátt gjørdi seg til reiðar at fara til hvíldar, og ró fall yvir býin. Tá ljós var tendrað í øllum teimum mongu smáu steinlampunum, sum stóðu á hellum og undir runnum og trøum og fram við vatninum og skapaðu eitt gandakent lýsi í urtagarðinum, og ljósini kvektu enn fleiri lampur, tá tey speglaðust í vatninum.

Hesar latur mentu dreymin um eitt annað lív, eitt virkið lív. Ikki eitt lív, har hon var forsyrgd og soleiðis einki hevði at siga yvir sínum egna lívið. Hon var ikki heilt ung longur og onga útbúgving hevði hon heldur. Tó tað var ikki størsti trupulleikin, men harafturímóti tað, at her í landinum vóru tað menninir, sum avgjørdu hvussu leingi eitt hjúnarlag varði.

Samlív teirra hevði verið gott, inntil dóttirin var borin í heim. Árið undan barnsburðinum hevði hon verið sjúklig, gaman í, men eftir at dóttirin - døturnar - vóru bornar í heim, var alt broytt. Hvussu, hevði hon ikki vitað reiðiliga. Alt var bara broytt og hevði ongantíð verið tað sama teirra millum síðani.

Tey høvdu tó verið glað um at vera vorðin foreldur, men tey høvdu samstundis borið sorg, tí bert onnur dóttirin kom undan í øllum góðum. Støðan hevði verið hættislig, fekk hon seinni at vita. Hon hevði verið illa sjúk, og tá hon triggjar dagar seinni kom til sín aftur, vakt úr marrudreymum og nógvum ótta, hevði hon fingið at vita, at hon hevði borið tvær døtur undir belti, men bert tí einu var lív lagað. Maðurin hevði syrgt við henni, men hon hevði ongantíð skilt, at hann var komin so skjótt yvir missin.

Tá hon hevði fregnast um hetta, hevði hann svarað henni, at tey máttu royna at verða góð foreldur hjá henni, sum tey høvdu hjá sær. Tað ráddi um at koma víðari í lívinum.

Tíðin, eftir at hon kom heim aftur av sjúkrahúsinum, hevði verið vond. Hon hevði sjálvsagt glett seg um nýbornu dóttirina, men hevði samstundis syrgt hana, sum hon hevði mist. Og mest hevði hon syrgt yvir at hava mist mannin, sum hon hevði elskað. Hann var horvin. Hon sá hann ganga eftir gólvinum, gaman í, men altíð stóð okkurt ímillum teirra, okkurt ósagt, og tann veruleikin, at hann á ein hvønn hátt var broyttur. Hann hevði roynt at skilja hana, at hjálpa henni, men hann kundi ikki fjala, at hann helst vildi gloyma alt um tað mista barni.

Tá hon var farin at spyrja hann eftir grøvini, um hann kundi siga henni, hvar lítla var jarðað, so hon kundi fara at vitja staðið ella, í minsta lagi, finna sær eittans minni um barn sítt, so gjørdist hann undarliga fjarur og hevði hildið fyri,

at hann helt tað vera betri at hon ikki gróv seg niður í sorgina. At hon heldur brúkti orkuna upp á dóttur teirra. Dóttir teirra!

Hon hevði verið í øðini. Hin var eisini dóttir teirra, sjálvst um hann sýntist at halda at so var ikki!

Hon hevði verið so ill, so frá sær sjálvari (í ásjón), at hann ikki tordi at nokta henni hetta, men hevði tikið hana við sær inn í býin. Inn á tann stóra felagskirkjugarðin, ikki inn á familjukirkjugarðin, og tað hevði undrað hana stórliga, og eisini kynt enn meiri undir øðina. Men hon hevði einki sagt.

Har hevði hann ført hana runt í lundini, fram við grasfløtuni við gøtunum uttanum. Einki var at síggja til minnis um lítlu. Akkurát einki!

Hon hevði einki minni um hana uttan minni um kensluna av henni og systrini í móðurlívi, og so hesa undarligu og, til tíðir, óhugnaligu kensluna av, at hon, á ein hátt, var til staðarx.

Sundurbrotin kom hon heim aftur av kirkjugarðinum. Einasta ítøkiliga minnið var hon, sum var á lívi. Og tað minnið gjørdist til tíðir so átrokandi, at tað hótti við at oyðileggja lívið saman við tí livandi.

Maðurin hevði verið enn meiri læstur eftir túrin á kirkjugarðinum. Og hon tosaði ikki meira við hann um sorgina.

Ístaðin hevði hon fingið sær fyri at seta seg út í urtagarðin um middagsleitið, tá øll onnur søktu skuggan inni, og hevði so í huganum verið saman við mistu dótrini. Og har hevði hon grátið. Stillisliga í sorg og trega og ógvisluga í illsinni.

Ongantið hevði hon havt ilt við at ímynda sær dótrina. Hon hevði jú eina livandi fyrmynd.

Tankarnir um tað farnu høvdu verið vavdir saman við tankum um, um hon, mamman, kundi vera rættiliga klók, soleiðis at sita dag eftir dag og hugsa um eitt barn, sum hon ongantið hevði sæð, og so ímynda sær, hvussu tað vaks og mentist.

Hon mátti vera blivin sjúk av hesum. Kanska hann hevði rætt. Hon var vorðin sjúk av øllum mótburðinum.

Hon átti at slept henni, at latið hana fingið frið. Men hon kundi ikki. Uppaftur og uppaftur, middagstímar á rað, sum vórðu til ár, var dóttirin drigin fram úr gloymskunnar havi. Hon vaks. Hon helt føðingardagar saman við systrini. Hon fór í skúla og hevði enntá fingið navn.

Middagstímarnir saman við tí deyðu høvdu gjørt, at hon hevði fingið hana so mikið í frástøðu í gerandislívinum, at hon skjótt gjørdist ein nærverandi og umhugsin mamma fyri ta livandi dótrina.

Tær høvdu, sum hon vaks til, mangar stuttligar løtur úti millum hyljarnar, har pinkubarnaleikir, sum burtur og aftur, vóru loystir av, av krógva og blunda millum sev og steinar. Úti í býnum vitjaðu tær djóragarðar og cirkus og gingu heilar dagar í parkunum, tværeinar.

Maðurin gjørdist alt fjarari, men gloymdi ongantið at bera dóttir sínari gávur. Hevði hann verið í arbeiðsrindum uttanlands ella bara uttanbíggja, so kom hann aftur við tinganesti. Og ikki vóru tað bara smáting, hann keypti yndis- og einkarbarni sínum.

Hon hevði, so at siga, tikið sær av dótrini einsamøll øll barnaárin, sjálvst um tað als ikki hevði verið neyðugt, við tað at hon hevði havt bæði barnagentu,

húshaldskonu og vaskikonu. Men lívið saman við dótturinni hevði verið henni ein sonn gleði. Hon smírdist fram fyri seg.

Nú. Hon slerdi eftir einum stórum litríkum kykti, sum hevði sett seg á dúkin. Nú vóru bara húshaldskonan og vaskikonan eftir. Gamaní. Men dóttirin var eisini flogin úr reiðrinum, út í sítt egna lív. Og tað frøddi hana at síggja, hvussu vís hon var í, hvat hon vildi. Hon hevði sagt mammuni, at hon vildi ikki hava sama lívið sum mamman. Hon vildi gera okkurt spennandi og vinna egnan pening.

Í so máta var alt gott.

Hon reistist og gekk tey fáu fetini út av tí steinsetta útigólvinum og eftir tí smásteinaløgdu gøtuni. Smásteinarnir gresjaðu undir fótunum, sum hon gekk yvir til eitt magnoliutræ. Hon sleit sær tvær av teimum stóru hvítu blómum av trænum og helt tær upp til andlitið og seig tann søta angan í seg. So vendi hon sær og gekk aftur móti borðinum og settist. Legði aðra blómuna á borðið, meðan hon sat og mól hina í hondini og hugdi granskandi at henni, akkurát sum hon væntaði, at úr blómuni fór hon kanska at fáa svarið upp á allar lívsins gátur.

Føðingardagurin. Ja, tíggju ára føðingardagurin hjá dótturinni hevði verið tað, sum fekk alt meiri og minni fyri ein dag. Í hvussu er fyri henni. Sjálvt um alt ikki kom fyri ein dag heldur tá, tað visti hon so nú.

Hon skeitti yvir at tí stóra brævbjálvanum, sum lá á borðinum. Men eftir føðingardagin fyri skjótt níggju árum síðani, varð hon vissari í sínari sök enn nakrantíð fyrr. Og tað hevði ført við sær, at tað kólnaði enn meiri millum hjúnafelegarnar.

Tann dagin stóðu tey øll trý framman fyri tí væl búna føðingardagsborðinum í borðstovuni. Saman við teimum vóru vaksin og børn. Mest starvsfelagar hjá manninum við húski.

Tað stóra borðið stóð úti á gólvinum, heldur tættari við tann eina vegg. Á tí nærmasta veggnum hekk ein spegil, sum nærurum fjaldi vegg og gav útsýni yvir tað mesta av stovuni.

Dóttirin vendi ryggin ímóti speglinum. Foreldrini og gestirnir fylgdu henni við eygunum og horvdu ímóti speglinum. Hon stóð við skínandi eygum og gjørði seg til reiðar at blása tey tíggju logandi føðingardagsljósini. Og tað eydnaðist henni í einum taki at fáa øll ljósini at slókna. Tey klappaðu, og erpni pápin var so kvikur at siga:

"Sig okkum, hvat tú ynskir tær mest, og pápi skal fáa fatur á tí til tín!"

Gleðin í andliti hennara hvarv, júst sum eitt skýggj rekur fyri sólina ein summardag, og eitt syrgið brá kom í andlitið.

Tíðin steðgaði eina løtu. Gestirnir hildu ondini og pápin, sum helt at tað var av berum lítillæti, tók upp aftur:

"Sig tað nú bara, góða, tú veitst, at eingin gáva er ov stór til eina so yndisliga dóttir sum teg!"

Dóttirin ivaðist eina løtu, hugdi niður og læt eyguni ferðast aftur og fram eftir borðkantinum, sum vildi hon draga svarið út í tað óendaliga, sleppa undan at svara, sleppa undan at siga nakað við pápan, sum kanska fór at gera hann syrgnan. Men so hugdi hon upp aftur, eitt sindur bleik og ótrygg, og leit fastliga

inn í eyguni á honum, sum um tað kravdi nógva orku av henni at fáa orðini út um varrnar:

"Eg ynski mær eina systur at spæla við. Ta systrina, sum eg altíð droymi um um náttina. Hon líkist mær, hon er líka stór sum eg, og hon flennur so stuttligani og finnur altíð upp á okkurt áhugavert! Eg veit tað ber ikki til, men eg ynski mær hana mest av øllum!"

Pápin hugdi forfardur yvir á nærmasta starvsfelaga og vin sín, og onkur av hinum gestunum flenti eitt sindur at hesum sermerkta ynskinum.

Hon hevði sæð ræðsluna í andlitinum á manninum í spegilinum, áðrenn hon skundaði sær út úr stovuni aftaná dóttirini, sum kvikliga slepti sær á dyr, tá hon sá hvussu ørkymlaður pápin gjørdist av heitasta ynski hennara.

Frá tí degi hevði hon vitað við vissu, at hann krógvaði eitthvørt við hinari dóttirini fyri henni. Og hann var ikki einsamallur í hesum máli. Tað hevði hon sæð, í speglinum, á teimum kviku eygnabrøgdunum, sum hann og vinmaður hansara høvdu sent sínámillum.

Kanska allar tær lögnu kenslurnar, sum hon hevði barst við hesi árinu, ikki høvdu verið so burturvið kortini, hevði hon hugsað. Kanska var tað als ikki henni, tað hevði verið galið við, sjálvst um hann til tíðir hevði biðið hana farið til lækna og fingið heilivág fyri at sissa allan heilaspunan, sum hon stríddist við.

Mest nívdí tað hana at hoyra, at dóttirin eisini hevði fingið ta ósjónligu dóttirina at stríðast við. Og at tey - foreldrini - ikki fyri langari tíð síðani høvdu sagt henni frá hesum.

Sama kvøld hevði hon avgjørt, at nú skuldi sannleikin sigast. Tað hevði verið nóg mikið av fyrigykkan og ósøgdum orðum her í húsinum. Dóttirin skuldi ikki eisini líða undir tí ósiðinum.

Tá dóttirin fór til songar, var hon farin inn at siga góðanátt. Hon hevði sett seg á songarstokkin og sagt dóttirini, at tað neit henni fast at føðingardagurin skuldi enda so bráðliga, og at pápin við sínari tráspyrjan hevði gjørt hana syrgna.

Dóttirin, harafturímóti, hevði hugsað mest um, at hon hevði ørkymlað pápan. Hon visti, at hann meinti tað væl, at hann var so góður við hana og altíð vildi geva henni tað besta. Hon var eisini skelkað av, hvussu hann tók tað, tá hon hevði lagt ynski sítt fram. Hon visti væl, at ynskið ikki kundi gangast á møti, men hinvegin so var tað ynskið, sum í tí lýtuni lá henni fremst í huga.

Hon hevði væntað, at pápin fór at flenna at henni, tá hann skilti, at ynski hennara ikki kundi gangast á møti við peningi. Men so hevði ikki verið, og lögni atburður hansara hevði sært hana djúpt.

So var hon farin at tosa um ynskið hjá sær, um teir afturvendandi dreymarnar, har hon spældi við eina gentu, sum var systir hennara og sum líktist akkurát henni, og tær skiltu hvørja aðra, ofta uttan at tær tosaðu saman. Dreymarnir vóru vorðnir so ágangandi, at teir nú vóru farnir at fylla ta vaknu tíðina eisini. Við hvørt ímyndaði hon sær, at systirin fór at koma undan einum húsahorni ella leypa upp onkustaðni aftan fyri kjarrið. Hon helt, at tað var tí, at hon hevði svarað pápanum soleiðis aftur. Hon hevði altíð kent á sær sum okkurt manglaði, at hon var bara hálv.

Forfard var hon - mamman - brostin í grát.

Dóttirin hevði hugt at henni, sum hon sat har higstrandi og græt. Spyrjandi. Sum - ikki eisini tú? Hvat er galið her?

At enda hevði hon turkað snor og tár upp í ermuna, rætt ryggin og vent sær móti dóttirini og sagt, at hon skuldi siga henni nakað. At hon fór at geva henni eina gávu, sum hon fór at taka frá henni aftur beinanvegin.

At hon átti, ella rættari, hevði átt eina systur, eina tvíburasystur. At hon var deyðfødd og lá jarðað á felagskirkjugarðinum inni í býnum. At hon, mamman, hevði verið so sjúk tá, at hon ongantíð hevði sæð hana. At tey onga mynd áttu av henni, og at hon tíverri heldur ikki kundi vísa henni á nakra grøv, tí pápin ikki læt hana jarða á familjukirkjugarðinum.

Hon hevði sagt dóttirini, at hon helt best vera at siga henni tað, sjálvt um tað ikki júst vóru nøkur gleðiðboð at fáa á føðingardegnum. Serliga helt hon, tað var upp á tíðina, eftirsum dóttirin hevði havt eina so sterka kenslu av ikki at vera einsamøll. Hon hevði biðið dóttirina latið samrøðuna verið teirra millum, av tí at pápin helst vildi gloyma alt um hetta málið. Av somu orsök var tað helst eisini at hann hevði sæð so ørkymlaður út, tá hon hevði nevnt innarsta føðingardagsynski sítt fyri honum.

Nú var tað dóttirin ið græt. Um tað fingna. Um tað mista. Men, tá hon hevði sættað seg eitt sindur við tankan, segði hon seg vera glaða um at fáa hetta at vita, tí so kendi hon, at alt í grundini var sum tað átti. Tað hevði ikki verið hon, sum var so løgin, men heldur umstøðurnar. Sárt var tó ikki at kenna systur sína og einki minni at hava um hana. Men hon kundi altíð líta í spegilinx..

Og eftir hendan dag hevði mamman ofta sæð dóttirina standa framman fyri ein spegil. Onkuntíð syrgin - helst tá hon helt seg ósædda. Tá mamman so var komin framvið, hevði hon sent henni eitt eygnabrá úr speglinum, sum segði frá tí, sum tær báðar høvdu saman. Eisini hevði hon fingið sær til vana at sita úti við hyljarnar og líta at spegilsmynd sínari.

Mamman læt hana fáa frið. Væl kundi tað tykjast løgið, sum gentan uppførði seg, men hon mátti hava tíð at syrgja, hon mátti hava tíð at staðfesta, at allar ímyndirnir av tí ósjónligu systrini ikki vóru tann beri heilaspunni, men einhvør varhugi, sum henni var í blóðið borin.

Hon mátti eisini fáa tíð til at liva seg ígjøgnum móguleikarnar, sum kundu verið. Lívið, sum kundi verið.

Pápin hevði eisini merkt, at dóttirin var broytt, sjálvt um tann arbeiðssami maðurin ikki kom heim til nógv meiri enn at sova. Hann spurdi, um dóttirin mundi hava tað gott, um alt var í lagi við henni? Mamman svaraði, sum hon helt, at dóttirin hevði tað gott, og burtur var hann aftur í arbeiðnum.

Sjálvt um kærleikin og samskiftið teirra millum bara var versnað sum frá leið, so hevði hon altíð fylgt manni sínum til tær veitslur og samkomur, har roknað var við, at frúurnar vóru til staðar, og fyri onnur sóu tey helst út sum eini fyrimyndarlig hjún.

Og soleiðis vóru árinu farin.

Á einari av hesum líkasælu veitslunum hevði hon hitt ein mann, sum arbeiddi á einari útlendskari sendistovu.

Fyrstu ferð tey tosaðu saman, hevði hon kent tað, sum tey tosaðu sama mál, sjálvt um tað var júst tað, sum tey ikki gjørdur. Tey høvdu tosað enskt saman, sum var fremmandamál fyri bæði.

Hann var alt tað, sum maður hennara ikki var. Hann var yngri enn hon, høgur og ljósur, og hevði lætt til látur. Og so hevði hann eisini áhuga fyri øðrum enn bara arbeiði sínum. Hann var deiliga annarleiðis. (ørvisi?) Og eins og henni, dámdi honum eisini bókmentir og serliga list.

Eftir at hon hevði hitt hann, var hon farin at gleða seg til veitslurnar. Hon var eisini farin at gera meiri burtur úr sær sjálvari. Hevði aftur fingið áhuga fyri at bera seg væl. Hon var vorðin spentari. Gláðari.

(Og) maður hennara hevði varnast hetta. Áhugi hansara fyri henni var vaksin so skjótt hon tyktist vera raknað við aftur sum kvinna eftir so mong ár í heldur fólkaðum yndi.

Hon hevði boðið sær at vísa fremmandamanninum runt í nýggja heimbyi hansara. Og hann hevði tikið av. Hon hevði víst honum yndissøvn síni, og hann hevði víst henni teir partarnar av býnum, ið frúur, sum hon, ongantið fingur høvi at síggja.

Tey høvdu etið á smáum matstovum uppi í fjøllunum í útryðini av býnum ella niðri á havnalagnum, har lívið var marglitt, og har vesaldómur og yvirflóð gingu hond í hond. Tey vóru farin túrar niðan eftir tí stóru ánni við ferjuni, sum legði at við øll tey smáu bygdaløgini. Og hon hevði sæð eina verð, sum hon ongantið fyrr hevði givið ans, sjálvt um hon hevði búð mitt í henni í áravís.

Í einingi vóru tey farin dagstúrar við leigubátum. Á einum av hesum túrunum, sum gekk út í víkina fyri blaktrandi brúnum seglum, hendi so tað, sum longu leingi hevði sveimað í røddum og eygnabráum teirra.

Tey sótu tveyeini framman fyri húsið, meðan stýrimaðurin stóð afturi á bógnum og helt um stýrisvølin.

Framman fyri húsið var lýtt og unniligt. Tað sólvermda, heldur knortluta træið undir teimum, sendi ein slíkan frið inn í kropp og huga. Slátturin frá seglinum, tá lotið kom og fór, og sjógvurin, sum kvað sítt serliga lag, tá báturin rann gjøgnum vatnið, vóru einastu ljóðini. Og so tøgnin, sum av álvara var farin at tala ímillum teirra. Hann hevði hugt at henni við teimum ljósu eygunum og lyft hond hennara spakuliga og kyst hana. Hon hevði hugt afturímóti, so niðurfyri seg, meðan hitin frá kossinum var farin sum ein ylur í hjartarøturnar. Tey høvdu hugt at hvørjum øðrum og vitað, at hiðani vendist ikki aftur.

Tey høvdu leigað bátin fyri dagin til at sigla tey ímillum tær steýrrættu, grønu og bláu smáoyggjarnar í tí stóru víkini. Men tey høvdu ikki sæð nógv til tær undurføgru oyggjarnar, sum stungu seg upp úr tí turkisgrøna sjónum. Tey høvdu hómað aðrar hæddir. Tey høvdu bara sæð hvørt annað. Notið hvørt annað. Drukkið hvørt annað, sum um at nú skuldu allar tornaðar keldur fyllast x.

Hetta hevði verið byrjanin til tað nýggja lívið. Hevði fingið hana at trúgva uppá, at eisini hon átti lut í tí góða lívinum, sjálvt um hon ikki higartil hevði merkt so nógv til tað.

Og tey hövdu hildið sambandið síðani. Vóru vorðin góð. Men hon visti ikki, um tað fór at gerast til meiri, tí sum kvinna kendi hon sítt pláss í samfelagnum eins væl og í hjúnalagnum.

Maðurin visti einki um vinarlag hennara við fremmandamannin, ella hann lætst, sum hann einki visti. Hon helt tað vera løgið, um hann ikki visti nakað. Og mátin hann eygfór hana uppá, tá tey vóru úti, var í seinastuni farin at órógva hana.

Hon læt hendurnar strúka niður eftir kjálkunum. Ja so var tað brævið. Hon gjørdist enn heitari. Kendi sveittan renna undan bringuni niður eftir búkinum og undan armunum. Akkurát sum veðrið og kroppur hennara vóru gingin saman í eina ráðagerð ímóti henni.

Brævið sum lá á náttborðinum í morgun. Tann tjúkki brævbjálvin við hinum brævinum innan í. Brøvini, sum við eitt slag hövdu broytt lívið. Ella hövdu tey? Hövdu tey ikki bara váttað tað, sum hon ella kroppur hennara hövdu vitað leingi, altíð? Men broyting var tað í øllum førum. Til tað betra, sjálvt um tíðindini vóru uppskakandi, ja ræðulig, og einki longur fór at vera tað sama. Men tað var kanska gott kortini. Hóast tað, so kendi hon seg sum teppi var skrykt undan henni. Alt tað, sum hon hevði roynt at bygt lívið á, var burtur. Men hon hevði jú eisini innast inni vitað, at okkurt var krógvað. Kanska eisini lygn. Og nú hevði lygnin so stungið sín ljóta skort burtur úr hasum stóra brævbjálvanum. Hon hevði ímyndað sær, at hon fór at gerast glað, tá hon fekk váttað, at tankameldur hennara fyri árum síðani ikki var komin av ongum, ikki hevði verið tað bera gykl.

Hann skrivaði í brævinum um, hvussu góður hann var við hana, hvussu góður hann altíð hevði verið við hana. At hann hevði verið so bangin fyri at missa hana tað árið hon var sjúk, áðrenn tey fingur tvíburarnar og undir føðingini. Hvussu skelkaður hann var, tá hann skilti, at tey fingur tvey heldur enn eitt barn. Hvussu skuldi hon kunna klára tað, tá hon var so illa fyri?

Hann greiddi frá, hvussu hann hevði latið aðra dótturina til eitt annað sjúkrahús, har tey skipaðu fyri ættleiðing av børnum. Hann hevði roynt at skipa fyri, at hon ongantíð skuldi fáa hetta at vita. Hann viðgekk at hendan gerðin hevði oyðilagt lív hansara saman við henni. Hvussu hann hevði upplivað at ein lygn elvir nógvar lygnir. Hvussu góðan hug hann við hvørt hevði havt at fortalt henni alt, men at ræðslan fyri, hvussu hon fór at taka tað, hevði hildið honum aftur. Tað hevði pínt hann at sæð, hvussu hon vantreivst, hvussu hann hevði oyðilagt lív hennara. Og hann skammaðist yvir, at hann nakrantíð fekk seg at siga, at henni mátti bila eitthvørt, soleiðis sum hon mangan sat og kúrði úti við hyljarnar. Hann viðgekk, at vinmaður hansara hevði hjálpt honum at seta seg í samband við ættleiðingarumboðið. Eingin av kenningum teirra visti nakað uttan hann. Hann skammaðist eisini yvir at siga henni, at hann upprunaliga gjørdi hesa lagnugerð av kærleika, berum kærleika. Sum frá leið var tað ikki kærleiki, men meiri á einhvønn møguligan hátt at rættvísgera gerðina yvir fyri sær sjálvum. Tað hevði hann skilt nokkso skjótt. Men gjørd gerðx..

Av kærleika. Hon teskaði tað fram fyri seg. Legði andlitið niður í hendurnar og græt stillisluga. Hon setti seg knappliga upp aftur. Hvat hevði hann gjørt?

Hann hevði ikki tikið hana í álvara! Hann hevði oyðilaggt lívið hjá henni, dótttrini, døtrunum kanska, og sítt eigna. Eingin var vorðin eydnuríkur av hesi gerð. Hvat hevði hann hugsað fyri sær? Hann kundi ikki vera við síni fullu fimm. Hon knýtti nevarnar so knúgvarnir hvítnaðu. Beit tenninar saman. Reistist knappliga og gekk kvikliga nakrar ferðir rundan um borðið og settist so aftur.

Hann skrivaði eisini, at hann var góður við hana enn, men viðgekk, at hann roknaði við, at nú hevði hon fingið nóg mikið av honum. Og um so var, so skilti hann tað.

Hann mátti viðganga, skrivaði hann, at hon ikki hevði fingið hetta at vita frá honum nú, um ikki bræv var komið á arbeiðspláss hansara frá einum útlenskum stovni, sum leitaði upp avvarðandi hjá ættleiddum børnum. Ættleidda dóttir teirra hevði sett seg í samband við stovnin, og tað var grundin til, at hon nú visti alla søguna. Hann hevði ongantíð torað at sagt henni tað annars, tí hann visti, at hann í síni tíð gjørdi eina óbótagerð, sum einki fór at kunna gera góða aftur.

Hon kókaði í illsinni. Ikki einans hevði hann tikið barn hennara frá henni. Hann hevði eisini fingið hana at ivast í sær sjálvari stóran part av ævi sínari. Hann hevði rænt sjálvst lívið frá henni.

Og hóast hetta so hómaði hon eftir øll hesi ár eitt sindur av tí manninum, sum hon einaferð hevði verið góð við, millum reglurnar í brævinum. Og illsinnið fánaði eitt sindur.

Hin avleiðingin av brævinum var betri. Tað at hon fekk tað burturmistu at síggja. Tað var hon glað um. Men ikki bara. Tí hon hugsaði samstundis um alt, sum hon hevði mist, alt, sum tær kundu havt saman undir uppvækstrinum, og allan tregan, sum hon hevði kent á sær í tvídráttinum millum kenslur sínar fyri dótttrini, sum ikki var, og tó altíð var har. Og nú var dóttirin rætt sum risin upp frá teimum deyðu.

Ja hann mátti kenna seg illa í hesi løtu. Rættuliga sperdan. Hon kundi farið í rættin við honum. Men spurningurin var, um hon hevði fingið nakað burturúr tí. Hann hevði sambondini í lagi og var víða gitin. Men hon kundi kanska farið í bløðini? Nei, einki kundi kortini bøta tað, sum farið var.

Hon fór at koma í samband við mistu dótttrina og fór at fáa høvi til at føra báðar systrarnar saman.

Systrarnar. Ja, tað fór eisini at verða ein gleðis- og sorgarstund hjá dótttrini, sum altíð so inniliga hevði ynskt sær eina systur. Hon fór at verða nakað glað. Men hon visti somuleiðis við sær sjálvari, at hon eisini mátti fara ígjøgnum allan saknin og alt tað, sum systrarnar báðar ongantíð fingi høvi til at uppliva saman.

Hon græt. Læt bara tárini renna.

Hitin var ikki eins køvandi nú. Ljóðini fóru so smátt at hoyrast aftur úti á vegnum. Fólk sum róptu eitthvørt til hvønn annan. Bilar, sum bremsaðu, áðrenn teir snaraðu um hornið og síðani koyrdu inn í síðugøtuna. Børnini, sum aftur hoyrdust spæla í grannagørðunum.

Ein tungur regndropi datt á tann stóra brævbjálvan, so aftur ein, og ein á dúkin, sum fekk ljósagráar blettir av vætuni. Droparnir duttu og duttu. Á hana,

borðið og urtagarðin. Kjóli hennara fekk myrkareyðar blettir. Hon sat eina løtu, so var hon bloytt, eins og dúkur og bræv.

Tær hvítu blómurnar í stættinum hingu og lavaðu og vistu ikki, um tær skuldu verða standandi ella detta niður á borðið, nú tær vóru vorðnar mettaðar av vætu. Langt burturi hoyrdist fjarur torusláttur. Hon suffaði, rætti ryggin og reistist úr stólinum.

Tók brævið, streyk við aðrari hondini tað váta hárið burtur úr andlitinum og gekk við einum sannførdum yvirbrái yvir móti tí stóru opnu dupulthurðini inni undir svalanum.

© Halldóra Dam 2000. All rights reserved.

Tað er strangliga banna at nýta tekstin, ella partar av honum, uttan at høvundan loyvi.